

РЕЦЕНЗИЯ

от

**доц. Албена Николаева Андонова, дм,
Медицински факултет,
Тракийски университет – Стара Загора**

ОТНОСНО:

конкурс за академична длъжност „Доцент“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.4. „Обществено здраве“ и научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, за нуждите Университет „проф. д-р Асен Златаров“, публикуван в „Държавен вестник“, бр.87/19.10.2021 и на сайта на Университета на 20.10.2021г.

Съгласно Заповед на Ректора № РД – 377/ 21.12.2021г.на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ съм определена за външен член на научното жури по конкурса. След разглеждане на подадените документи установих следното:

Единствен кандидат в обявения конкурс е главен асистент **Варвара Андонова Панчева, дм**, преподавател в Катедра „Рехабилитационна и морска медицина“, ФОЗЗГ, Университет „проф. д-р Асен Златаров“. Кандидатът е подал в законовия срок документи и доказателствен материал в пълно съответствие с изискванията на Правилника за развитието на академичния състав на Университет „проф. д-р Асен Златаров“.

I. Биографични данни. професионален път

Гл. ас. Варвара Андонова Панчева, дм завършва през: 1985г. ИПЗКССО , гр. Бургас специалност Мед.сестра – общ профил; 1995г. Медицински колеж-Бургас, полувисше медицинско образование специалност Медицинска сестра; 2003г. придобива ОНС Бакалавър, Специалност “Стопанско управление“ със специализация “Здравен мениджмънт“; 2009г. Магистър „Здравен мениджмънт“, 2011г. Магистър „Управление на здравните грижи“, като последните три в Университет „Проф.д-р Асен Златаров“. През 2019г. е защитила ОНС „Доктор“ по Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията издадена от МУ-София, Факултет по обществено здраве.

Професионалния път гл. ас. Варвара Панчева започва като медицинска сестра в ДМД, гр Бургас през 1985г., от 1990г до 1994г. работи в МБАЛ – Бургас. През 2016г е главна медицинска сестра МЦ Надежда 1 ООД, гр.Черноморец, а през 2017г. е старша медицинска сестра в ДКЦ Ел Масри ООД гр.Бургас.

Преподавателската ѝ дейност започва в Медицински колеж, гр. Бургас, а по късно и в Медицински колеж към Университет „Проф.д-р Асен Златаров“ (1994 до

2009г.). От 2009 до 2012г. е зам.директор на МК и старши преподавател; в периода 2012-2016г. е зам.директор на МК и асистент в МК, ФОЗЗГ, Катедра "Здравни и социални грижи" и Катедра „Физиотерапия, рехабилитация и курортология“. В периода 2016г. до 2019г. продължава да е асистент, а от 2020г. до днес е главен асистент.

Следдипломно обучение:

1. МУ София, 2017 г. - квалификационен курс по „Методология на научното изследване – обект на дисертационна теза и медицинска статистика“;
2. Университет „Проф. д-р А.Златаров“ БУРГАС, 2014г. – квалификационен курс „Разработване на учебно съдържание, планове и програми, обвързани със системата за натрупване и трансфер на кредити (ECTS)“;
3. ПУ "П. Хилендарски" – 2010г. – квалификационен курс „Иновационни образователни технологии и дистанционно обучение“;
4. Университет „Проф.д-р А. Златаров – гр. БУРГАС, 2009 Г. – квалификационен курс „Развитие на електронни форми на дистанционно обучение в системата на университет „Проф.д-р А.Златаров“,БУРГАС.

Владее руски и немски език.

Член е на Българско научно дружество по обществено здраве (БНДОЗ).

II. Общо описание на представените материали по конкурса.

За участие в конкурса гл. ас. Варвара Панчева, дм е представила: дисертация и автореферат на тема „Интегративен модел за контрол на захарния диабет и превенция на неговите усложнения“ и 3 публикации свързани с дисертацията, общо 29 публикации.

Самостоятелен автор е на 6 публикации, на 10 е първи автор, 2 са на английски език, 12 са публикациите в български, 14 в международни издания реферирани и индексирани във вторични световноизвестни бази данни. Има участия в 2 български и 17 международни конференции.

Представени са 2 монографии.

Учебници, ръководства, учебни помагала – 3 бр.

1. Учебно пособие в съавторство с 50 % участие (7 теми): Василев В., В. Панчева „Модерни методи за диагностика и лечение на усложненията на захарния диабет и иновативни подходи за обучение – Практическо ръководство“, „Балтика-2002“ Бургас, 2020, ISBN 978-619-7353-19-8.

2. Практическо ръководство в съавторство с 25 % участие (3 теми от стр. 68-95 вкл./ 28 стр./): М. Стойчева, В. Василев, А. Грозева, В. Панчева, Й. Гавраилов, Зл. Иванова, С. Шопова, 2015, Медико – социална рехабилитация на захарен диабет и неговите усложнения, Бургас, У-т „Проф. д-р А. Златаров“, 112стр., ISBN 978-619-7123-34-0.

3. Лекционен курс за електронно обучение на студенти от специалност „Медицински сестри“, 2009 г. – Основни принципи на сестринските грижи. Специфичната роля на медицинската сестра в съвременната медицинска практика. Сестрински процес. Сестринска диагноза Протокол и план за сестрински грижи – <http://cms.btu.bg> След теоретичната част в приложение: Протокол за здравни грижи при пациенти с тумор на дебелото черво; Технически фиш за обработка на стома; Технически фиш за провеждане на правилен хигиенно диетичен режим от пациент със стома; Технически фиш за пациента за смяна на колекторната торбичка; Еталон за

сестринско досие.

Гл. ас. Варвара Панчева, дм е участник в 14 проекта, от които 4 на МОМН по ОП „Развитие на човешките ресурси“ и 10 вътрешноуниверситетски.

Рецензент е на 1 монография.

Представени са 29 цитирания.

Наукометричните показатели на гл. ас. Панчева надхвърлят изискуемите според правилника на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ за заемане на академичната длъжност „доцент“.

III. Оценка на научните трудове на кандидата.

Научните интереси гл. ас. Панчева са в областта на Общественото здраве и Здравните грижи. Имат практическа насоченост с цел подобряване на здравето и качеството на живот на хората, организация и мениджмънт на труда в здравните грижи, а също и за повишаване на професионалната компетентност на студентите в процеса на обучение.

Могат да се групират в няколко тематични направления:

1. Промоция на здравето и профилактика на заболяванията - превенция на социално – значими заболявания и профилактика на усложненията им, обучение и информирана здравна грамотност на пациентите и тяхното обкръжение; (1, 3, 4, 7, 8, 11, 12, 13, 24, 27, 28, 29, 34, 35);
2. Интегрирани медико – социални грижи за хора с хронични заболявания; (1, 3, 11, 22, 23, 30);
3. Качество на здравните и на сестринските грижи; (1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 12, 14, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 30, 31, 32, 33, 34);
4. Качество на медицинското образование и на професионалната подготовка на професионалистите по здравни грижи; (2, 3, 4, 9, 10, 12, 15, 17, 18, 19, 20, 31);
5. Здравен мениджмънт и управление на здравните грижи. (1, 2, 6, 16, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 30).

Научните интереси и публикации на кандидата са основно насочени към промоция на здравни знания, обучение и качество на живот на пациенти със захарен диабет и ролята на медицинската сестра за предоставяне на високо ефективни качествени интегрирани здравни грижи. Качеството на медицинското образование и професионалната подготовка на студентите и мениджмънт на здравните грижи също представляват научен интерес за гл. ас. Панчева, дм.

Богатият ѝ професионален опит, образование, квалификации и подготовка като професионалист и преподавател са отразени в научните публикации, монографии и учебни помагала имащи принос за подобряване качеството на живот на пациентите, организация на здравните грижи и подпомагачи студентите в професионалната им подготовка.

Основните приноси, които се извеждат от цялостната научно – изследователска дейност на гл. ас. Панчева, дм. може да се обобщят по следния начин:

1. Изработен е инструментариум за изследване на медико – социалните проблеми при пациентите с хронични заболявания и са предложени насоки за оптимизиране на модела на здравни грижи за пациентите с диабет в доболничната помощ;

2. Създаден е Модел за интегрирани грижи за пациенти с диабет;
3. Предложени насоки за изготвяне на Програма за превенция на диабета във връзка с липсваща на този етап Национална програма и обучителна програма с методическа насоченост за пациенти с диабет тип 2;
Като и трите са с възможност за адаптирането и за други социално-значими заболявания и хронични заболявания;
4. Изработен и предложен инструментариум за повишаване качеството и безопасността на сестринските грижи в болниците;
5. Предложени са методи и средства за: повишаване мотивацията на обучаващите се; за повишаване на здравното образование и информираната здравна грамотност на пациентите; повишаване качеството на медицинското образование и на професионалните знания, умения и компетентности на професионалистите по здравни грижи;
6. Популяризиране на опита от използването на комплексни мултидисциплинарни подходи в грижите за повишаване на здравното благополучие и повишаване качеството на живот на пациенти с редки, хронични и социално - значими заболявания;
7. Направени са предложения за по-добра комуникация и взаимодействие в здравния екип, с пациентите, с различни институции, с правителствени и неправителствени структури с оглед информационна обезпеченост, обучение, подобряване качеството на здравните грижи за превенция и профилактика на социално - значимите заболявания;
8. Изследвана е ролята на пациентските организации и възможностите за използването на този ресурс чрез тяхното интегриране в мултидисциплинарния екип за прилагане на иновативни подходи в превенцията и профилактиката и полагаането на интегрирани грижи.

IV. Монографии.

Гл. ас. Панчева, дм участва в конкурса с 2 самостоятелни монографии:

1. Панчева В., „Повишаване на здравното благополучие при пациенти със захарен диабет“ – монография, „Балтика-2002“ Бургас, 2020, ISBN 978-619-7353-23-5
2. Панчева В., „Насоки за усъвършенстване на болничните сестрински грижи“ – монография, „Балтика-2002“ Бургас, 2020, ISBN 978-619-7353-24-2

V. Цитирания.

Забелязани са 29 цитата, от тях 13 в монографии и колективни томове с научно рецензиране, и 2 са в чуждестранни издания по справка изготвена от гл. ас. Панчева, дм.

VI. Учебно-методическата и преподавателската дейност

Гл. ас. Панчева, дм има необходимата учебна натовареност, дори в последните две учебни години двойно надвишава изискуемата.

Провежда обучение (лекции, упражнения, учебна практика и преддипломен стаж) на студенти:

- ОКС „бакалавър“ от следните специалности: „Медицинска сестра“, „Акушерка“, „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“, „Рехабилитатор“, „Лекарски асистент“;

- ОКС „магистър“, спец. „Балнео, СПА и Уелнес мениджмънт“;

- ОКС „проф.бакалавър“, спец. „Рехабилитатор“, спец. ОУХР и ОУТО в КТ, спец. „Управление на турагентската и туроператорската дейност“.

Осъществила е научно – методическа помощ на студенти за участие в научни форуми.

Член е на университетски, факултетни и колежански комисии:

- Качество;

- Атестационна;

- Акредитация и за следакредитационен контрол;

- За изготвяне на учебна документация - квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми.

Научен секретар на ОС на ФОЗЗГ, на ФС на ФОЗЗГ и на Катедра „Рехабилитационна и морска медицина“ в Университет „Проф. д-р А. Златаров“ Бургас.

Участвала е в изработването на 10 учебни програми:

1. „Здравни грижи“, спец. „Балнео, СПА и Уелнес мениджмънт“, ОКС „магистър“;

2. „Промоция на здравето“, спец. „БСУ“, ОКС „магистър“;

3. „Медицина на бедствените ситуации“, спец. „Медицина“, ОКС „магистър“;

4. СГ при ДВУ, спец. „Медицинска сестра“, ОКС „бакалавър“;

5. „Долекарска помощ“, спец. Рехабилитатор, ОКС „проф.бакалавър“

6. „Медицина на бедствените ситуации“ - спец. „Рехабилитатор“, ОКС „проф.бакалавър“;

7. МБС, спец. „Пом. фармацевт“, ОКС „проф.бакалавър“;

8. „Здравни грижи и долекарска помощ“, спец. „МРЕ“, ОКС „бакалавър“;

9. Учебна практика и преддипломен стаж, спец. „Медицинска рехабилитация и ерготерапия“, ОКС „бакалавър“;

10. „Оказване на първа домедицинска помощ“, спец. „ОУХР“, ОКС „проф.бакалавър“ - задочна форма на обучение;

11. „Оказване на първа домедицинска помощ“ спец. „ОУХР“, ОКС „проф.бакалавър“ . редовна форма на обучение;

12. „Оказване на първа домедицинска помощ“ спец. „ОУТО“, ОКС „проф.бакалавър“ . задочна форма на обучение;

13. „Оказване на първа домедицинска помощ“ спец. „ОУТО“, ОКС „проф.бакалавър“ . редовна форма на обучение;

14. „Оказване на първа домедицинска помощ“, за работещи в сферата на

обслужването и туризма по СДК.

VII. Заключение

Цялостната научно-изследователска, учебно-методическата и преподавателската дейност на д-р главен асистент Варвара Панчева, д-р напълно съответства ЗРАСРБ и Раздел III /Раздел IV от ППЗРАСРБ – Условия и ред за заемане на академична длъжност „доцент“ и Регламента за заемане на академична длъжност „Доцент“ и „Критерии за оценка“ (част от Правилника за устройство и дейността на за нуждите Университет „проф. д-р Асен Златаров“) по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.4. „Обществено здраве“ за нуждите на за нуждите Университет „проф. д-р Асен Златаров“.

На база на гореизложеното убедено давам положителен вот и предлагам на уважаемите членове на научното жури, да подкрепят кандидатурата на главен асистент Варвара Андонова Панчева, д-р и да присъдят академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“.

04.02. 2022 г.
Гр. Стара Загора

Изготвил рецензия:

/доц. Албена Андонова/дм/